

DET ER DEJLIGT AT VÆRE PÆDAGOG, NÅR MAN KAN SE, NOGET LYKKES

HISTORIEN OM MATHIAS

REJSEN FRA SPECIALGRUPPE VIA ALMINDELIG BØRNEGRUPPE TIL ALMINDELIG SKOLESTART

Nyborg
Kommune

Privat foto

Dygtige pædagoger kan sammen med forældrene lave små mirakler og gøre en dreng med udviklingsforstyrrelser til en glad, skoleparat dreng.

Af Bettina Gandrup, pædagog,
Børnehuset Møllervangen Nyborg Kommune

OBS – Læs i slutningen af artiklen et indlæg fra moderen til Mathias: "Jeg sidder her med tårer løbende ned af kinderne. Jeres artikel rører mig dybt og har sendt mig på en lang og fantastisk rejse i mine erindringer."

Mathias henvises til Møllervangens specialgruppe i August 2013.

Han er da 3,3 år men med en 'udviklingsalder' på 1,11 år og med 'begyndende færdigheder', altså det han kan med hjælp fra en voksen, eller er på vej til at lære, på cirka 2,6 år. Han har MBL¹ mangel, som kan give en øget infektions-risiko i småbørnsalderen.

Specialisterne vurderer, at Mathias er en dreng med en forsinket udviklingsprofil, men med et muligt potentiale til udvikling i det omfang han tilbydes den rette støtte.

Det er hér, vi kommer ind i billedet!

Møllervangens specialgruppe 'Solsikkerne' ligger i en integreret daginstitution. Vi har tre børnehave- og en vuggestuegruppe, samt en specialgruppe normeret til 15 børn fra 3-7 år: Børn med Downs syndrom, Prader-Willis syndrom² eller børn uden diagnoser. Kendetegnene for gruppen er, at de har brug for tydelige og forudsigelige rammer, samt tydelige voksne som tager udgangspunkt i det enkelte barn og dets behov.

Han kunne være ret voldsom – men så skete der noget!

Mathias blev let overstimuleret, og så var det svært at få ham ned i tempo igen. Det kom til udtryk ved,

¹ Mannosebindende lektin, en immundefekt

² Ubehandlet er det den hyppigste form for fedme fra tidligt i barnealderen, som skyldes et genetisk syndrom.

at han talte meget vildt og højt, og at alt foregik i løb. Når vi voksne så fremførte et krav om 'ro på', talte han meget grimt og kunne finde på at slå ud efter os.

Mathias trivedes bedst i grupper med få børn og med en tydelig dagsorden for aktiviteten. Han havde brug for konstant ydre styring og havde store udfordringer i fri leg. Han havde også brug for hyppige pauser, hvor han kunne få ro på sig selv uden børn omkring sig. De første måneder blev han hentet efter frokost hver dag, da han ikke kunne rumme mere end en formiddag.

Vi arbejder hos os meget ud fra tanken at kunne se muligheder fremfor begrænsninger. Det kommer meget til gavn for vores børn, da vi fokuserer på de relationer, de kan opbygge på *tværs af huset*. Hvis barnet får en bedsteven på en anden stue, støtter vi struktureret op om det på mange forskellige måder.

For Mathias betød dette meget, da han fandt sammen med en anden dreng og de ret hurtigt fandt et fællesskab i nogle lege, som interesserede dem begge. De fik muligheden for at dyrke det sammen og udvikle på deres indbyrdes leg og forståelser af hinanden. Mathias fik ad denne vej træning i at kunne sige til og fra, han fik lært noget om de sociale spilleregler, og han blev bedre til at kunne mærke sig selv. Hans kammerat kunne 'rumme' Mathias og klængede godt sammen med ham.

I slutningen af hans tid i børnehaven kunne de således lege sammen uden afbrydelser i lang tid! De havde udviklet fælles lege og de kunne lave aftaler om, hvad legene skulle indeholde. Det var for mig som pædagog en fornøjelse at opleve dette. Min og vores pædagogik var i denne periode baseret på en meget tydelig struktur og ramme for hans aktiviteter. Vi havde fokus på at arbejde videre med hans grundlæggende færdigheder i leg og spil, sammen med en voksen, og i en mindre

gruppe af børn. Mathias fik tilgodeset sit behov for tydelige og grænsesættende voksne.

Ro, forudsigelighed, tæt voksenrelation, være på forkant → giver resultater

Samtidig havde han brug for visuel støtte. Vi brugte derfor boardmaker tavle til at illustrere hverdagens aktiviteter, hvem han skulle være sammen med, og lignende. Det var uundværligt for Mathias, og som det første hver morgen kiggede han på tavlen. Ro og forudsigelighed var helt afgørende for ham, helt fra om morgenen. For eksempel kunne han ikke komme ud i morgenstuen og hilse på alle, der var mødt ind før ham. Han havde brug for at være på egen stue og starte dagen med en gyngetur i ro og fred.

Han er da 3,3 år men med en 'udviklingsalder' på 1,11 år og med 'begyndende færdigheder', altså det kan han med hjælp fra en voksen, eller er på vej til at lære, på cirka 2,6 år...

Han havde også hele tiden brug for en tæt voksenrelation; som kontaktpædagog var jeg meget sammen med ham i aktiviteter og ved spisning. Det gav ham fra start tryk, tillid til sin hverdag og mod på at kunne bevæge sig ud i at danne nye relationer til børn både fra egen stue og fra de 'almindelige' stuer.

Hvis vi skulle støtte Mathias, måtte vi ret konstant være et skridt foran ham, og det var vigtigt hele tiden at aflæse ham og være på forkant med det, han kunne deltage i. Han havde eksempelvis svært ved at rumme en fælles fødselsdag med sang og efterfølgende raketter. Sangens larm kørte ham op i tempo, så han ofte måtte have høreværn på for at dæmpe støjen og for i det hele taget at kunne være tilstede. Han spiste også i en lang periode alene med en voksen for igen at give ham roen til overhovedet at kunne koncentrere sig om at spise.

Mathias dannede efterhånden relationer til særligt en dreng på en anden stue, i den 'almindelige' børnehavegruppe, som han meget gerne ville spise sammen med og lege med på legepladsen. Det er som nævnt muligt i vores hus at støtte relationer som disse, da vi prioriterer muligheden for at kunne spejle sig i andre børn. Derfor skaber vi mulighed for at komme ud og stå lidt på egne ben, og så igen vende tilbage til trygge rammer - i det tempo der passer og som Mathias kunne klare.

Meget af dette 'arbejde' klarer børnene selv, da de ofte sammen finder ud af regler og fordeler roller - med pædagoger på sidelinjen, klar til at guide hvis behovet opstår. Dette var nyt for Mathias, da pædagogikken i specialgruppen mere gik ud på hurtigt at involvere sig i eventuelle konflikter. Samtidig har børnene i den almene gruppe ofte et mere hensigtsmæssigt reaktionsmønster, som var givende for Mathias' udvikling, hvor børn på en måde bliver hinandens støtter.

Sådan var det for Mathias i en periode, hvor vi så en virkelig markant udvikling fra, at han ikke at kunne rumme de store forandringer, til, at han kunne rumme at være på en anden stue med andre voksne og flere børn. Nye systemer, andre regler, et højere støjniveau, og en anden tilgang til børnene med en forventning om mere selvstændighed.

Mathias kommer i praktik og skifter stue!

Vi har praktikforløb, hvor et barn stadig er tilknyttet specialgruppen men for en periode er i en anden af de 'almindelige' grupper. Dét er noget, vi vurderer for hvert enkelt barn, og det er en mulighed for at give det nye og andre udfordringer. For Mathias strakte det sig over et par måneder, hvor han tre dage om ugen var med i deres aktiviteter og hvor jeg som kontaktpædagog mest var 'fluen på væggen'.

For Mathias mandede forløbet ud i, at han flyttede stue permanent!

Hele forløbet skete i det bedste samarbejde med hans forældre. For eksempel om hvornår Mathias kunne rumme længere dage, hvordan og hvorfor, brug for en fridag, brug af visuel board-

maker. Der har været hjemmebesøg for at lære familien at kende, kaffemøder efter behov og tæt dialog omkring Mathias' trivsel eller mangel på samme, pædagogiske betragtninger, udvekslinger og sparring på mail, samt ikke mindst handleplansmøder to gange årligt.

Det rykker udviklingsmæssigt, når et samarbejde er baseret på tillid og en tro på, at vi gør vores bedste alle steder.

Prikken over i'et:

Mathias starter i almindelig skole!

Mathias gik det sidste halve år af sin børnehavetid i en almindelig børnehavegruppe, og han udviklede sig stadig kolossalt. I starten kom han ofte forbi Specialgruppen for at sige hej og måske få en bid af det velkendte og trygge. Det ophørte ret hurtigt og sluttede af med et "hej"

og et smil på legepladsen, når han så de kendte voksne fra tidligere.

Da han skulle starte i skole sidste sommer, blev det i en almindelig skole.

Det er dejligt at være pædagog, når man kan se, at noget lykkes, ikke mindst fordi der er de tilstrækkelige ressourcer, tid og vilje. I Specialgruppen har vi nogle ekstra ressourcer og det ville ellers ikke have været muligt at følge Mathias i et praktikforløb tre dage om ugen, ligesom det ville være svært at undvære de hænder flere gange på en uge over et længere forløb.

Det er med en følelse af armene over hovedet som pædagog at få lov til at følge en dreng og hans familie; en dreng som har en vanskelig start her i livet men som nu er i så god en udvikling, at han tilbydes skole indenfor normalområdet.

Det lå måske ikke lige i kortene fra starten.

Privat foto

Moderen³ til Mathias skriver efter at have læst ovenstående:**Hej Kjeld**

Jeg sidder her med tårer løbende ned af kinderne. Jeres artikel rør mig dybt og har sendt mig på en lang og fantastisk rejse i min erindringer.

Det var en udfordrende tid, med store bekymringer og svære beslutninger.

Den bedste beslutning vi har taget for Mathias var, at han startede i Møllervangens specialgruppe. Den beslutning er grunden til Mathias i dag stor trives i en normal skole med gode relationer.

Fra første dag mødte vi kompetente, tydelige og omsorgsfulde pædagoger og ledelse. Deres tilgang til Mathias og os som familie var helt enestående. De mødte Mathias, hvor han var og de forstod ham. De kunne rumme hans til tider uhensigtsmæssige og voldsomme adfærd og havde altid en pædagogisk "plan". De havde kompetencerne, viljen og ressourcerne til at skabe mulighed for konstruktiv udvikling for Mathias.

De forstod at give ham ro, når han havde brug for det. De gjorde ham nysgerrig på læring gennem en tæt og tillidsfuld relation. Den største glæde var helt bestemt mødet med Bettina. Hun var Mathias kontaktperson. Et helt unikt og fantastisk menneske, som gennem sin empatiske og faglige kompetente gjorde alt det umulige muligt for Mathias. Hendes ro, tålmodighed, evne til at møde og forstå ham ♥.

Vi er dybt taknemmelige og Mathias omtaler /efterspørger ofte 'Min Bettina'.

For første gang i mange år var vi som forældre trygge og fulde af håb i forhold til vores søns udvikling.

Specialgrupperne har nogle meget erfarne og kompetente pædagoger, som forstår at sætte de pædagogiske rammer for udvikling gennem en tydelig og forudseelig struktur. Børnehuset Møllervangens struktur med en blanding af specialgruppe og normal integreret institution gør det muligt at bygge bro / inkludere børn som Mathias.

Vildbasserne (alm. gruppe) fik i tæt samarbejde med Bettina integreret Mathias. De modtog ham uden forbehold og fordomme. Dette trods Mathias' historik i børnehaven. De var åbne, positive og gav ham en chance.

Mathias greb den, fuld af tillid til de voksne og de trygge rammer de havde skabt for ham.

Trods at alle speciallægerne sagde det aldrig var muligt!

Forældre til børn med særlige udfordringer oplever ofte mange negative overleveringer om barnets dag, når de henter dem i institution. Man kan næsten få ondt i maven inden man har åbnet lågen til legepladsen! Jeg har ikke en eneste gang oplevet dette i Møllervangen trods Mathias store udfordringer! De fortalte altid den gode historie og på en konstruktiv måde fik de fortalt om dagens udfordringer - altid med en "løsning".

Mathias går nu i O. Klasse i en normal skole, han er 7 år og skal starte i I. Klasse efter sommerferie. Der er ikke støtte på Mathias, men de er 2 voksne i O. Klasse.

Børnehaven lavede en fantastisk overlevering med skolen. Skolen havde derfor et godt kendskab til Mathias og hans behov, da han startede. Vi har også et tæt samarbejde med skolen og de arbejder også tydeligt og struktureret.

Mathias har en tæt relation til sin lærer, følger med i timerne, forstyrrer ikke undervisningen, følger alle store som små arrangementer, har mange gode venner i skolen, legeaftaler i fritiden, går til fodbold osv.

Mathias trives forsat bedst med struktur og forudsigelighed. Han foretrækker klart den alm. hverdag med daglige rutiner. Ferie og frie rammer kan være en udfordring. Her er det vigtigt, at Mathias bruger sig selv fysisk.

Hans frustrationer kommer til udtryk i et grænseoverskridende sprog og han bliver vild. Han er aldrig udadreagerende i sin adfærd mere.

Vi er som familie bevidste om, at skabe en tydelig og forudsigelig hverdag for Mathias med så få input / sociale aktiviteter som muligt.

Venlig hilsen og god weekend; ...

PS: Jeg fik ikke skrevet, at Mathias forsat udtrættes hurtigere end andre børn. Mathias har lært selv at bede om pauser. Vi er forsat tilknyttet speciallæger, som er begejstret for Mathias' udvikling og spørger ind til metoder osv. Alt dette har kun været muligt, fordi kommunen erkendte og betalte for en tidlig og særlig indsats. Det var en lang og opslidende kamp, men bestemt værd at kæmpe!

³ Moderens navn og adresse er, som Presseloven kræver det, redaktionen bekendt